

„Zmuchlané“ vidění může signalizovat onemocnění sítnice

Ostré vidění je pro mnohé z nás samozřejmostí. Pokud se nám zrak po letech rozostří, nasadíme dioptrické brýle. Ale co když najednou zjistíme, že předměty vidíme zkresleně, pokriveně, že naše vidění je jaksi „zmuchlané“?

Tento signál bychom rozhodně neměli brát na lehkou váhu. Může se totiž jednat o jeden z varovných příznaků vážného onemocnění sítnice – epiretinální membránu (ERM).

Přijít včas

„Onemocnění vznikne tak, že se na povrchu centrální části sítnice, tzv. makuly – též zvané žlutá skvrna, vytvoří jakýsi škrálop, který ji srašťuje. Výsledkem je pak zmuchlané vidění, kdy se nám vertikály vlní a v horizontále jsou části obrazu vůči sobě posunuté,“ vysvětluje doc. MUDr. Petr Souček, z Centra klinické

oftalmologie v Praze. Centrum je jediným pracovištěm v ČR, které se primárně zabývá komplexní problematikou sítnice.

Nebezpečí zvyšuje věk

Návštěvu odborného lékaře v takovém případě není radno odkládat: Hrozí zde totiž nebezpečí z prodlení. „Pacient musí přijít včas, abychom se mu zrak pokusili zachránit. Sítnice je součástí mozku, a pokud odumře, nelze už funkci obnovit,“ upozorňuje mikrochirurg, přední odborník na onemocnění sítnice doc. Souček.

Riziko rozvoje epiretinální membrány se zvyšuje s věkem. Studie ukázaly, že 2 % pacientů starších 50 let a až 20 % pacientů starších 75 let je ohroženo ERM. Přičemž obě pohlaví jsou postižena stejně. Ačkoliv typická ERM je neznámého původu, v některých případech

Vlevo normální vidění, vpravo „zmuchlané“ vidění.

Foto CKO

může být její příčinou odchlípení sítnice nebo diabetická retinopatie. Škrálop se může objevit i po očních operacích. Zmuchlané vidění není charakteristické pouze pro ERM. Stej-

ným způsobem se projevuje například i věkem podmíněná degenerace makuly, makulární díra a jiné choroby makuly.

Ačkoliv ERM nevede k úplné slepotě, rozvinuté onemoc-

nění může člověka velice těžce postihnout: „Existuje pojem praktická slepota, to, když se makula zajizví a neposílá do mozku žádné signály. Člověku pak zbude funkční jen sítnice

kolem, takže vidí pouze obrysově. Není nevidomý, ale nevratně jej to invalidizuje,“ vysvětluje Souček.

Jediný způsob léčby – operace

K léčbě epiretinální membrány neexistují žádné oční kapky, léky nebo vitaminy. Jedinou možností léčby je chirurgický zákrok zvaný vitrektomie. „Jde o mikrochirurgické odstranění, sloupnutí onoho škrálopu na povrchu makuly. Výkonu se říká mikrochirurgický peeling,“ vysvětluje Souček a dodává: „Okno je následně na jeden den zakryto sterilní náplastí, operace nevyžaduje hospitalizaci a po zákroku pacient odchází s doprovodem domů.“

Stranu připravil
Václav Pergl